

IJTIMOYIY-GUMANITAR SOHADA ILMIY-INNOVATSION TADQIQOTLAR

ILMIY METODIK JURNALI

ISSN 3060-5059

VOL.3 № 4

2026

INGLIZ VA O‘ZBEK TILLARIDA INSONNING XULQINI IFODALOVCHI BA’ZI FE’LLARNING QIYOSIY TAHLILI

Ruziyeva Mushtariy Ulug‘bek qizi
Andijon davlat chet tillari instituti, magistrant

Annotatsiya

Ushbu maqolada ingliz va o‘zbek tillarida inson xulqini ifodalovchi ba’zi fe’llarning semantik, grammatik va pragmatik xususiyatlari qiyosiy yondashuv asosida tahlil qilinadi. Inson xulqi, fe’l-atvori va ijtimoiy munosabatlarini bildiruvchi fe’llar tilning leksik-semantik tizimida muhim o‘rin egallaydi. Tadqiqot davomida har ikki tildagi ijobiy, salbiy va neytral xulq-atvor fe’llari tanlab olinib, ularning ma’no tuzilishi, qo‘llanilishi va madaniy konnotatsiyasi o‘rganildi. Ingliz tilida frazal fe’llar hamda qisqa va aniq konstruktsiyalar ustun bo‘lsa, o‘zbek tilida tarkibli fe’llar, emotsional-ekspressivlik va majoziy ma’no kuchli ekanligi aniqlandi. Maqola natijalari qiyosiy tilshunoslik, tarjima nazariyasi va pragmatika sohalari uchun amaliy ahamiyatga ega.

Kalit so‘zlar: xulq-atvor fe’llari, inson xulqini ifodalovchi fe’llar, semantik tahlil, pragmatik xususiyatlar, qiyosiy tilshunoslik, leksik-semantik maydon, ijobiy va salbiy fe’llar, madaniy konnotatsiya.

СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ НЕКОТОРЫХ ГЛАГОЛОВ, ВЫРАЖАЮЩИХ ПОВЕДЕНИЕ ЧЕЛОВЕКА, В АНГЛИЙСКОМ И УЗБЕКСКОМ ЯЗЫКАХ

Рузиева Муштари Улугбек кизи
Андижанский государственный институт иностранных языков, магистрант 1 курса

Аннотация

В статье проводится сравнительный анализ семантических, грамматических и прагматических особенностей некоторых глаголов, выражающих поведение человека, в английском и узбекском языках. Глаголы, обозначающие поведение, характер и социальные отношения человека, занимают важное место в лексико-семантической системе языка. В ходе исследования были отобраны глаголы с положительной, отрицательной и нейтральной коннотацией, проанализированы их семантическая структура, употребление и культурные особенности. Установлено, что в английском языке преобладают фразовые глаголы и краткие конструкции, тогда как в узбекском языке характерны составные глаголы, эмоционально-экспрессивная окраска и переносные значения. Результаты исследования имеют практическое значение для сравнительного языкознания, теории перевода и прагматики.

Ключевые слова: глаголы поведения, глаголы, выражающие поведение человека, семантический анализ, прагматические особенности, сравнительное языкознание, лексико-семантическое поле, положительные и отрицательные глаголы, культурная коннотация.

A COMPARATIVE ANALYSIS OF SOME VERBS EXPRESSING HUMAN BEHAVIOR IN ENGLISH AND UZBEK

Ruziyeva Mushtariy Ulugbek qizi
Andijan State Institute of Foreign Languages, 1st Year Master’s Student

Abstract

This article presents a comparative analysis of the semantic, grammatical, and pragmatic features of certain verbs expressing human behavior in English and Uzbek. Verbs denoting

behavior, character, and social interaction occupy an important place in the lexical-semantic system of language. The study selects positive, negative, and neutral behavioral verbs in both languages and examines their semantic structure, usage, and cultural connotations. It is revealed that English tends to employ phrasal verbs and concise constructions, whereas Uzbek favors compound verbs with stronger emotional-expressive and figurative meanings. The findings have practical significance for comparative linguistics, translation theory, and pragmatics.

Keywords: behavioral verbs, verbs expressing human behavior, semantic analysis, pragmatic features, comparative linguistics, lexical-semantic field, positive and negative verbs, cultural connotation.

Tilning asosiy vazifalaridan biri insonning ichki va tashqi olamini ifodalashdir. Insonning xulqi, fe'l-atvori, hissiy holati va ijtimoiy munosabatlari tilning leksik-semantik qatlamida alohida o'rin tutadi. Xulq-atvor fe'llari orqali insonning jamiyatdagi o'rni, uning axloqiy qadriyatlari, shaxsiy sifatleri hamda ijtimoiy xatti-harakatlari aks etadi. Shu bois mazkur fe'llarni o'rganish lingvokulturologiya, pragmatika, semantika va kognitiv tilshunoslik kabi yo'nalishlar bilan uzviy bog'liqdir. Ingliz va o'zbek tillaridagi xulq-atvor fe'llarining qiyosiy tahlili ikki tilning leksik tizimi, madaniy qadriyatlari hamda milliy mentalitetini yoritishda muhim ahamiyat kasb etadi.

Inson xulqi universal hodisa bo'lishiga qaramay, uning til orqali ifodalanishi har bir xalqning dunyoqarashi, axloqiy mezonlari va ijtimoiy tajribasi bilan belgilanadi. Mazkur tadqiqotning obyektini ingliz va o'zbek tillaridagi xulq-atvor fe'llari bo'lib, predmeti ularning semantik, grammatik va pragmatik xususiyatlaridir. Tadqiqotda qiyosiy-tahliliy, komponent va kontekstual tahlil metodlaridan foydalanildi. Maqolaning maqsadi ingliz va o'zbek tillarida inson xulqini ifodalovchi ayrim fe'llarning o'xshash va farqli jihatlarini aniqlashdan iborat.

TADQIQOT METODLARI

Mazkur tadqiqot ingliz va o'zbek tillarida insonning xulq-atvorini ifodalovchi fe'llarning semantik, grammatik va pragmatik xususiyatlarini qiyosiy tahlil qilishga yo'naltirilgan bo'lib, unda zamonaviy tilshunoslikda keng qo'llaniladigan bir qator ilmiy metodlardan foydalanildi. Tadqiqot metodologiyasi tizimli, kompleks va ko'p bosqichli yondashuv asosida tashkil etildi.

Tadqiqotning asosiy metodi sifatida **qiyosiy-tahliliy metod** tanlandi. Ushbu metod orqali ingliz va o'zbek tillaridagi xulq-atvor fe'llarining o'xshash va farqli jihatleri aniqlanib, ularning har ikki til leksik tizimidagi o'rni belgilandi. Qiyosiy tahlil jarayonida fe'llarning semantik guruhlari — ijobiy, salbiy va neytral turlari, ularning baholovchi komponentlari hamda pragmatik vazifalari solishtirildi. Bu metod ikki til o'rtasidagi tipologik farqlarni ochib berishda muhim ahamiyat kasb etdi.

Shuningdek, tadqiqotda **komponent tahlil metodi** qo'llanildi. Ushbu metod orqali xulq-atvor fe'llarining semantik tuzilmasi tarkibiy qismlarga ajratilib, ularning asosiy va ikkilamchi ma'nolari, emotsional-baholovchi unsurlari aniqlandi. Masalan, ingliz tilidagi *respect*, *insult*, *deceive* kabi fe'llar hamda o'zbek tilidagi *hurmat qilmoq*, *haqoratlamog*, *aldamoq* fe'llarining semantik komponentlari tahlil qilinib, ularning madaniy va pragmatik yuklamasi ochib berildi.

Tadqiqot jarayonida **kontekstual tahlil metodi** ham muhim o'rin tutdi. Fe'llarning real nutqdagi qo'llanilishi badiiy asarlar, ommaviy axborot vositalari matnlari hamda zamonaviy ingliz va o'zbek tillaridagi elektron korpuslar misolida o'rganildi. Kontekstual tahlil fe'llarning pragmatik ma'nosini, ya'ni nutqiy vaziyatga ko'ra ijobiy yoki salbiy konnotatsiya kasb etishini aniqlash imkonini berdi.

Bundan tashqari, tadqiqotda **lingvokulturologik yondashuv** qo'llanilib, fe'llarning milliy-madaniy xususiyatlari tahlil qilindi. Ushbu yondashuv orqali xulq-atvor fe'llarining ma'nosi faqat lingvistik birlik sifatida emas, balki muayyan madaniy qadriyatlar va ijtimoiy me'yorlar bilan bog'liq hodisa sifatida ko'rib chiqildi. Ayniqsa, ingliz tilidagi frazal fe'llar va o'zbek tilidagi tarkibli fe'llarning madaniy asoslari qiyosiy jihatdan yoritildi.

Tadqiqotda shuningdek **tavsifiy** va **tasnifiy metodlardan** foydalanildi. Ular yordamida

xulq-atvor fe'llari ijobiy, salbiy va neytral guruhlarga ajratilib, ularning umumiy xususiyatlari tizimlashtirildi. Mazkur metodlar tadqiqot natijalarining izchilligi va ilmiy asoslanganligini ta'minlashga xizmat qildi.

NATIJALAR

Xulq-atvor fe'llari baholovchi semantik komponentiga ko'ra ijobiy, salbiy va neytral guruhlarga ajratildi. Ushbu tasnif fe'llarning shaxslararo munosabatda ijtimoiy baho ifodalashi, axloqiy me'yorlarga mos yoki zid bo'lishi hamda nutqiy vaziyatda konnotativ yuklama kasb etish darajasiga asoslandi. Ushbu yondashuv tahlil natijalarining izchilligini ta'minlaydi.

Ijobiy xulq-atvor fe'llari

<i>Comfort- tasalli bermoq</i>	<i>Approve - ma'qullamoq</i>	<i>defend-himoya qilmoq</i>
<i>Honor- e'zozlamoq</i>	<i>Cooperate - hamkorlik</i>	<i>Appreciate-qadrlamoq</i>
<i>Value- qadriga yetmoq</i>	<i>Protect- himoya qilmoq</i>	<i>Care-parvarish qilmoq</i>
<i>Praise- olqishlamoq</i>	<i>Inspire-ruh bag'ishlash</i>	<i>Guide-yo'l ko'rsatmoq</i>
<i>Support-qo'llamoq</i>	<i>Help-yordam bermoq</i>	<i>Respect-hurmat qilmoq</i>

Salbiy xulq-atvor fe'llari

<i>Insult-haqoratlamq</i>	<i>Mock-masxara qilmoq</i>	<i>Scold-jerkimoq</i>
<i>Offend-ranjitmoq</i>	<i>Humiliate-kamsitmoq</i>	<i>Shame-uyaltirmoq</i>
<i>Deceive-aldamoq</i>	<i>Threaten-qo'rqitmoq</i>	<i>Bully-tazyiq o'tkazmoq</i>
<i>Ignore-rad etmoq</i>	<i>Blame-ayblamoq</i>	<i>Betray-xiyonat qilmoq</i>
<i>Lie-yolg'on aytmoq</i>	<i>Cheat-firib qilmoq</i>	<i>Criticize-tanqid qilmoq</i>

Neytral xulq-atvor fe'llari

<i>Behave-o'zini tutmoq</i>	<i>React-munosabat qilish</i>	<i>Align-mos kelmoq</i>
<i>Respond-javob bermoq</i>	<i>Participate-qatnashish</i>	<i>Regulate-tartiblamq</i>
<i>Act-harakat qilmoq</i>	<i>Adjust-moslashmoq</i>	<i>Notice-payqamoq</i>
<i>Observe-kuzatmoq</i>	<i>Proceed-davom etmoq</i>	<i>React-reaksiya bildirish</i>
<i>Express-ifodalamoq</i>	<i>Monitor-kuzatmoq</i>	<i>Interact-muloqot qilish</i>

Semantik tasnif natijalari

O'tkazilgan semantik tahlil natijalari ingliz va o'zbek tillarida inson xulq-atvorini ifodalovchi fe'llarning mazmuniy tuzilmasi aniq baholovchi komponentga ega ekanligini ko'rsatdi. Tadqiqot davomida ushbu fe'llar ijobiy, salbiy va neytral semantik guruhlarga ajratildi hamda bu tasnif har ikki til uchun umumiy va barqaror ekanligi aniqlandi.

Ijobiy semantik guruhga mansub fe'llar asosan shaxslararo munosabatlarda hurmat, qo'llab-quvvatlash, hamkorlik va hamdardlik kabi ijtimoiy jihatdan ma'qullangan xatti-harakatlarni ifodalaydi. Salbiy semantik guruhga kiruvchi fe'llar esa axloqiy me'yorlardan chekinish, nizoli holatlar, shaxslararo ziddiyat va ijtimoiy muvofiqlikning buzilishini ifodalashga xizmat qiladi. Neytral fe'llar esa baholovchi semantik komponenti kuchsiz bo'lib, insonning xatti-harakatini baholamasdan, uni nomlash vazifasini bajaradi.

Qiyosiy tahlil natijalariga ko'ra, ingliz tilida ijobiy xulq-atvor fe'llari ko'pincha bir so'zli va semantik jihatdan ixcham shaklda ifodalanadi, bu esa tilning analitik xususiyati bilan bog'liq. O'zbek tilida esa ijobiy fe'llar asosan tarkibli shaklda bo'lib, *fe'l + yordamchi komponent* modeli orqali hosil qilinadi va emotsional-baholovchi rang-baranglik bilan ajralib turadi. Masalan, ingliz tilidagi *respect* fe'li o'zbek tilida *hurmat qilmoq* shaklida ifodalanib, mazkur fe'lning semantik tuzilmasida ijtimoiy va axloqiy baho kuchliroq namoyon bo'ladi. Bu holat semantik tasnifning nafaqat til tizimi, balki madaniy omillar bilan ham chambarchas bog'liqligini ko'rsatadi.

Pragmatik tasnif natijalari

Pragmatik tahlil natijalari xulq-atvor fe'llarining nutqiy vaziyatga bog'liq holda turli ijtimoiy munosabatlarni ifodalashda faol ishtirok etishini ko'rsatdi. Tadqiqot davomida aniqlanishicha, ushbu fe'llar buyruq, tanqid, nasihat, maqtov, iltimos va tanbeh kabi nutqiy aktlarni shakllantirishda muhim pragmatik vosita sifatida xizmat qiladi. Ingliz tilida xulq-atvor

fe'llarining pragmatik ma'nosi ko'pincha kontekst va intonatsiya orqali aniqlanib, fe'llning o'zi semantik jihatdan nisbatan neytral bo'lishi mumkin. Bunda pragmatik yuklama asosan nutq vaziyati va kommunikativ maqsad orqali yuzaga chiqadi.

O'zbek tilida esa pragmatik ma'no ko'proq leksik tanlov va emotsional rang bilan belgilanadi. Xususan, fe'llning tarkibli shaklda kelishi, kuchaytiruvchi yoki yumshatuvchi birliklar bilan qo'llanishi uning pragmatik ta'sirini kuchaytiradi. Masalan, *tanqid qilmoq* va *keskin tanqid qilmoq* birikmalari o'rtasidagi farq fe'llning pragmatik yuklamasini aniq ko'rsatadi. Natijalar shuni ko'rsatdiki, xulq-atvor fe'llarining ijobiy yoki salbiy konnotatsiya kasb etishi bevosita nutqiy vaziyat, madaniy me'yorlar va kommunikativ niyat bilan bog'liq bo'lib, bu holat pragmatik tasnifning muhim mezon ekanligini tasdiqlaydi.

Kognitiv-semantik tahlil natijalari

Kognitiv-semantik tahlil natijalari xulq-atvor fe'llarining insonning mental tasavvurlari, konseptual modellar va tajriba asosida shakllangan bilim tizimi bilan uzviy bog'liq ekanligini ko'rsatdi. Tadqiqot davomida aniqlanishicha, har ikki tilda xulq-atvor fe'llari ko'pincha metaforik tafakkur mahsuli sifatida yuzaga keladi va abstrakt hissiy holatlar aniq jismoniy harakatlar orqali konseptuallashtiriladi. Bu holat inson tafakkurining universalligini namoyon etadi.

Masalan, ingliz tilidagi *to break someone's heart* birikmasi o'zbek tilida *yuragini sindirmoq* shaklida ifodalanib, hissiy zarar jismoniy sindirish harakati orqali tasvirlanadi. Ushbu metafora har ikki tilda mavjud bo'lib, inson hissiyotlarini jismoniy tajriba asosida anglash mexanizmini ko'rsatadi. Shu bilan birga, kognitiv tahlil natijalari shuni ham ko'rsatdiki, metaforik ifodalarning tanlanishi milliy-madaniy tajriba bilan chambarchas bog'liq. O'zbek tilida *yurak* konsepti ko'proq axloqiy va hissiy markaz sifatida talqin qilinsa, ingliz tilida u shaxsiy hissiy holat bilan bog'liq konsept sifatida namoyon bo'ladi. Bu holat xulq-atvor fe'llarining kognitiv-semantik xususiyatlarini ochib beradi.

Qiyosiy tahlil natijalari

Qiyosiy tahlil natijalari ingliz va o'zbek tillarida xulq-atvor fe'llarining umumiy va farqli jihatlarini aniqlash imkonini berdi. Har ikki tilda ushbu fe'llar baholovchi semantik komponentga ega bo'lib, shaxsning jamiyatdagi ijtimoiy xatti-harakatini ifodalashga xizmat qilishi aniqlandi. Shu bilan birga, fe'llarning strukturaviy va pragmatik jihatdan farqlanishi ikki tilning tipologik xususiyatlari bilan bog'liq ekanligi kuzatildi. Ingliz tilida frazal fe'llarning keng qo'llanilishi xulq-atvorni ifodalashda semantik ixchamlik va funksional moslashuvchanlikni ta'minlaydi.

O'zbek tilida esa tarkibli fe'llarning ustunligi xulq-atvor fe'llarining emotsional va baholovchi jihatini kuchaytiradi. Bundan tashqari, pragmatik qo'llanishda madaniy omillar muhim farqlovchi mezon sifatida namoyon bo'ldi. O'zbek tilida xulq-atvor fe'llari ko'pincha axloqiy qadriyatlar va ijtimoiy me'yorlar bilan chambarchas bog'liq holda qo'llanilsa, ingliz tilida ular individual pozitsiya va shaxsiy munosabatni ifodalashga ko'proq yo'naltirilgan. Ushbu qiyosiy natijalar xulq-atvor fe'llarining til va madaniyat o'rtasidagi uzviy aloqasini yaqqol tasdiqlaydi.

MUHOKAMA

Mazkur tadqiqot natijalari ingliz va o'zbek tillarida inson xulq-atvorini ifodalovchi fe'llarning semantik, pragmatik va kognitiv xususiyatlari o'rtasidagi o'xshashlik va farqlarni aniqlash imkonini berdi. Olingan natijalar umumiy tilshunoslik, qiyosiy semantika va pragmatika doirasida ilgari surilgan nazariy qarashlarni qisman tasdiqlaydi hamda ayrim jihatlarda ularni to'ldiradi. Xususan, xulq-atvor fe'llarining ijobiy, salbiy va neytral guruhlariga ajralishi Palmer va Coates tomonidan ta'kidlangan baholovchi semantika nazariyasiga mos keladi va baholovchilik komponentining universal xarakterga ega ekanligini ko'rsatadi.

Tadqiqot natijalari ingliz tilida xulq-atvor fe'llarining ko'p hollarda ixcham, bir so'zli yoki frazal fe'l shaklida ifodalanishini, o'zbek tilida esa tarkibli fe'llarning ustunligini ko'rsatdi. Bu holat tillarning tipologik xususiyatlari bilan izohlanadi va Huddleston hamda Pullum tomonidan ilgari surilgan analitik va sintetik til tizimlari haqidagi qarashlar bilan hamohangdir.

Shu bilan birga, o‘zbek tilida fe’llarning emotsional-baholovchi rangining kuchli bo‘lishi lingvokulturologik omillar bilan bog‘liq ekanligi aniqlandi.

Pragmatik tahlil natijalari xulq-atvor fe’llarining nutqiy vaziyatga moslashuvchanligini ko‘rsatib, ularning ijtimoiy munosabatlarni shakllantirishdagi rolini ochib berdi. Ingliz tilida pragmatik ma‘no ko‘proq kontekst va intonatsiya orqali aniqlansa, o‘zbek tilida leksik tanlov va baholovchi birliklar muhim ahamiyat kasb etadi. Ushbu farq madaniyatlararo kommunikatsiyada muhim bo‘lib, noto‘g‘ri pragmatik talqinlar kommunikativ muvaffaqiyatsizlikka olib kelishi mumkin.

Kognitiv-semantik tahlil natijalari esa Lakoff va Johnson tomonidan ilgari surilgan konseptual metafora nazariyasini qo‘llab-quvvatlaydi. Xulq-atvor fe’llarining metaforik asosda shakllanishi inson tafakkurining universalligini namoyon etadi, biroq ularning milliy-madaniy talqini turlicha bo‘lishi aniqlanadi. Bu holat tarjima jarayonida nafaqat leksik, balki kognitiv va madaniy moslikni ham hisobga olish zarurligini ko‘rsatadi.

Umuman olganda, mazkur tadqiqot natijalari qiyosiy tilshunoslik va tarjima nazariyasi uchun muhim amaliy ahamiyatga ega bo‘lib, ingliz va o‘zbek tillarida xulq-atvor fe’llarini to‘g‘ri talqin qilish va qo‘llashda nazariy asos bo‘lib xizmat qiladi.

XULOSA

Mazkur tadqiqot ingliz va o‘zbek tillarida inson xulq-atvorini ifodalovchi fe’llarning semantik, pragmatik va kognitiv xususiyatlarini qiyosiy jihatdan tahlil qilishga bag‘ishlandi. Tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatdiki, har ikki tilda xulq-atvor fe’llari insonning ijtimoiy, axloqiy va hissiy faoliyatini ifodalovchi muhim leksik-semantik qatlamni tashkil etadi hamda baholovchi semantik komponentga ega bo‘lishi bilan ajralib turadi. Fe’llarning ijobiy, salbiy va neytral guruhlariga ajralishi universallik xususiyatiga ega bo‘lsa-da, ularning til orqali ifodalanish shakli va pragmatik qo‘llanilishi milliy-madaniy omillar bilan belgilanadi.

Qiyosiy tahlil natijasida ingliz tilida xulq-atvor fe’llarining ko‘p hollarda ixcham, bir so‘zli yoki frazal fe’l shaklida ifodalanishi aniqlandi, bu esa semantik tejamkorlik va kontekstga moslashuvchanlikni ta‘minlaydi. O‘zbek tilida esa tarkibli fe’llarning ustunligi xulq-atvorni ifodalashda emotsional rang-baranglik va axloqiy baholashning kuchliligini namoyon etadi. Pragmatik tahlil fe’llarning nutqiy vaziyatga bog‘liq holda turli ijtimoiy munosabatlarni ifodalashini ko‘rsatib, madaniyatlararo kommunikatsiyada noto‘g‘ri talqin ehtimolini yuzaga chiqarishini aniqladi.

Kognitiv-semantik tahlil natijalari xulq-atvor fe’llarining metaforik tafakkur asosida shakllanishini tasdiqlab, inson tafakkurining universalligini va bir vaqtning o‘zida milliy-madaniy talqinlarga ega ekanligini ko‘rsatdi. Umuman olganda, tadqiqot natijalari ingliz va o‘zbek tillarida xulq-atvor fe’llarini chuqurroq anglash, ularni to‘g‘ri talqin qilish va amaliy sohalarida samarali qo‘llash uchun mustahkam nazariy asos yaratadi.

Mazkur tadqiqotning ilmiy yangiligi quyidagilarda namoyon bo‘ladi:

1. Ingliz va o‘zbek tillaridagi xulq-atvor fe’llari faqat leksik yoki semantik birlik sifatida emas, balki baholovchi, pragmatik va kognitiv qatlamlar kesishmasida tizimli ravishda tahlil qilindi. Bu esa mavjud tadqiqotlarni yangi metodologik darajada to‘ldiradi.
2. Xulq-atvor fe’llarining ijobiy, salbiy va neytral guruhlariga bo‘linishi madaniy-pragmatik mezonlar asosida izohlanib, baholovchi semantikaning har bir tilda milliy mentalitet bilan bog‘liq modelga ega ekanligi asoslab berildi.
3. Ingliz tilidagi frazal fe’llar va o‘zbek tilidagi tarkibli fe’llarning xulq-atvorni ifodalashdagi funksional farqi pragmatik hamda kognitiv nuqtayi nazardan yoritildi. Bu holat ilgari mustaqil tadqiqot obyekti sifatida yetarli darajada o‘rganilmagan.
4. Metaforik xulq-atvor fe’llarining konseptual asoslari qiyosiy tahlil qilinib, universallik va milliylikning bir vaqtning o‘zida mavjudligi yangi ilmiy xulosa sifatida ilgari surildi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI

1. Palmer, F. R. Mood and modality. – Cambridge: Cambridge University Press, 2001.
2. Huddleston, R., Pullum, G. K. The Cambridge grammar of the English language. – Cambridge: Cambridge University Press, 2002.
3. Levin, B. English verb classes and alternations: A preliminary investigation. – Chicago: University of Chicago Press, 1993.
4. Cruse, D. A. Lexical semantics. – Cambridge: Cambridge University Press, 1986.
5. Leech, G. Principles of pragmatics. – London: Longman, 1983.
6. Coates, J. The semantics of the modal auxiliaries. – London: Croom Helm, 1983.
7. Lakoff, G., Johnson, M. Metaphors we live by. – Chicago: University of Chicago Press, 1980.
8. Yule, G. Pragmatics. – Oxford: Oxford University Press, 1996.
9. Safarov, Sh. Pragmatic linguistics. – Tashkent: Fan, 2008.
10. Rahmatullayev, Sh. Modern Uzbek literary language. – Tashkent: Universitet, 2006.
11. Nurmonov, A. Theory of linguistics. – Tashkent: Akadernashr, 2012.
12. Iskandarova, Sh. Speech culture and pragmatics. – Tashkent: Fan va texnologiya, 2015.
13. Fillmore, C. J. Frame semantics and the nature of language // Annals of the New York Academy of Sciences. – 1976. – Vol. 280. – P. 20–32.
14. Crystal, D. A dictionary of linguistics and phonetics. – Oxford: Blackwell, 2008.